

Lausunto luonnoksesta hyvinvointialueiden tehtäviä koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi vuosille 2025-2029

Aluehallitus 25.02.2025 § 50
225/00.04.00/2025

Valmistelijat strategijahtaja Anu Pihl, p. 050 320 4896
johtajaylihoitaja Heljä Lundgren-Laine, p. 050 350 5908
sosiaalihuollon johtaja Marena Paahto, p. 040 143 4759
johtajaylilääkäri Heikki Miettinen, p. 014 269 4476
pelastusjohtaja Ville Mensala, p. 040 336 0680

Selostus asiasta

Yleistä

Valtioneuvosto tulee asettamaan valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden tehtävien järjestämiseksi vuosille 2025–2029. Tavoitteita on valmisteltu valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön yhteistyönä valmisteluryhmässä, jonka tuottamasta luonnosversiosta on pyydetty hyvinvointialueiden lausuntoja.

Valmistelutyö on kesken ja lausunnoilla oleva luonnosversio tavoitteista on keskeneräinen. Lausuntokierroksen jälkeen tavoitteiden valmistelu jatkuu työryhmässä ja tavoitteiden poliittinen käsittely alkaa ministeriöissä.

Valmisteluryhmän esityksenä on, että tavoitteet muodostuisivat hyvinvointialueiden toimintaa koskevista tavoitteista ja toimintaedellytyksiä koskevista tavoitteista.

Toimintaa koskevat tavoitteet kuvaisivat tavoiteltuja lopputuloksia, jotka koskevat (i) väestön hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta, (ii) yhdenvertaisia palveluja sekä (iii) taloudellista kestävyttä.

Kaikessa hyvinvointialueiden toiminnassa, johtamisessa ja ohjauksessa tulee painottaa (iv) vaikuttavuusperustaisuutta. Toimintaedellytyksiä koskevat tavoitteet kuvaavat tavoiteltujen lopputulosten saavuttamisen edellytyksiä, joita ovat (i) hyvinvoiva ja riittävä henkilöstö, (ii) laadukas tieto ja (iii) toimiva yhteistyö.

Lausuntoa on pyydetty tavoitteista ja mittareista, jotka on esitetty luonnosversion lopussa olevassa liitteessä. Lisäksi on pyydetty tuomaan esille, jos hyvinvointialueilla on käytössä muita mittareita. Vastausaika päättyy 28.2.2025.

Tausta

Ensimmäiset sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuosille 2023–2026 sekä valtakunnalliset strategiset tavoitteet pelastustoimen järjestämiseksi vuosille 2023–2026 julkaistiin joulukuussa 2022 ja ne tulivat voimaan vuoden 2023 alussa hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon osalta nämä tavoitteet päivitettiin pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman ja kansallisen palvelureformin pohjalta keväällä 2024 ja tavoite oli selkeyttää ja kehittää hyvinvointialueiden ohjausrakenteita. Tuolloin todettiin, että valtakunnalliset tavoitteet laaditaan jatkossa valtiovarainministeriön koordinoimana koskemaan kaikkia

hyvinvointialueiden tehtäviä. Tullessaan voimaan nämä valtioneuvoston yhteiset tavoitteet hyvinvointialueille korvaavat tämänhetkiset tavoitteet.

Nyt lausunnolla olevat valtakunnalliset tavoitteet ovat sosiaali- ja terveydenhuollon osalta kolmannet tavoitteet kolmen vuoden sisään. Pelastustoimelle tavoitteiden voidaan laskea olevan toiset, koska pelastustoimen osalta tavoitteet eivät päivittyneet keväällä 2024.

Hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet

Hyvinvointialueiden valtakunnalliset tavoitteet ovat keskeinen osa valtakunnallista sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen strategista ohjausta ja niitä käsitellään mm. vuosittaisissa hyvinvointialueneuvotteluissa.

Valtioneuvosto vahvistaa vähintään joka neljäs vuosi valtakunnalliset strategiset tavoitteet hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien hoitamiseksi yhdenvertaisesti, laadukkaasti ja kustannusvaikuttavasti. Valtakunnallisissa tavoitteissa on otettava huomioon valtioneuvoston asettamat julkisen talouden finanssipoliittiset tavoitteet sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 31 §:ssä ja pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 15 §:ssä tarkoitetut sosiaali- ja terveysministeriön ja sisäministeriön selvitykset sekä mahdolliset muut väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen toimintaa ja taloutta koskevat seurantatiedot.

Käsittely toimitelmissä

Lausuntoluonnosta käsiteltiin lautakuntien seminaarissa sekä kokouksissa 19.2.2025, joiden käsittelyt ovat oheisaineistona.

Lausuntoluonnosta pidettiin kattavana ja hyvänä. Lautakunnissa oltiin yhtä mieltä siitä, että luonnos johon lausuntoa pyydetään on valitettavan puutteellinen, jopa niin puutteellinen, että edellytykset lausua ovat heikot. Lausuntopohjaan tehtiin kokouksissa muutamia teknisiä korjauksia sekä yksi täydentävä kysymys mittareista kohtaan ”saatavuus, mittari 9”, jossa hoitotakuun seurattavaksi mittariksi on kirjattu 14 vuorokauden hoitotakuu, kun hoitotakuu on nykyisin 3 kk.

Lisäksi todetaan, että lausuntoluonnoksen käsittelyn aikana lausuntoluonnokseen on täydennetty sosiaalihuollon mittareiden puutteita ja virheellisyyksiä osoittavia kommentteja.

Toimivalta

Hallintosääntö § 18

Esittelijä

Hyvinvointialuejohtaja Tollet Jan

Päätösehdotus

Aluehallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon hyvinvointialueiden tehtäviä koskevista valtakunnallisista tavoitteista vuosille 2025-2029.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Asian kokouskäsittely:

strategiajohtaja Anu Pihl esitteli asian kokouksessa klo 14.08-14.24.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.